Súd:	Krajský súd Trenčín
Spisová značka:	2To/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3618010065
Dátum vydania rozhodnutia:	09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jozef Janík
ECLI:	ECLI:SK:KSTN:2020:3618010065.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovaným 1/ F. U., nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom A., W. XXX/X a 2/ A. U., nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom A., W. XXX/X, pre zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona, prejednal na verejnom zasadnutí dňa 09. júna 2020 odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske (ďalej len prokurátor) v neprospech oboch obžalovaných podané proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 18. novembra 2019, sp. zn. 2T/23/2018 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 18. novembra 2019, sp. zn. 2T/23/2018 boli obžalovaní F. U. a A. U. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodení spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske sp. zn. Pv 358/16/3305 zo dňa 17.04.2018, doručenej okresnému súdu toho istého dňa, pre skutok kvalifikovaný ako zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona, ktorý mali spáchať na tom skutkovom základe, že

obžalovaný F. U. po predchádzajúcej vzájomnej dohode so svojim synom obžalovaným A. U. v úmysle na škodu cudzieho majetku obohatiť svojho syna obžalovaného A. U., využijúc demenciu poškodenej I. Z., požičal v presne nezistenom čase pravdepodobne v mieste svojho bydliska v A. na ul. W. č. XXX/X poškodenej finančnú hotovosť v sume asi 50,- €, po čom jej dňa 11.08.2016 v doobedňajších hodinách v A. na D. Z. č. XXX/X na Mestskom úrade (matrika) predložil k podpisu kúpnu zmluvu o predaji jej rodinného domu so súpisným číslom XXX na ulici T. v A., s parcelami XXXX a XXXX/X, katastrálne územie A., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, v hodnote 44.800,-€, v zmysle ktorej I. Z. predáva predmetnú nehnuteľnosť za kúpnu cenu 32.000,-€ s tým, že ju uviedol do omylu, že jej dáva podpisovať potvrdenie o prevzatí požičanej hotovosti, kedy poškodená si predloženú kúpnu zmluvu neprečítala a ani nevedela, že predáva svoju nehnuteľnosť, podpísala ju v domnení, že podpisuje prevzatie požičanej sumy, pričom obžalovaní poškodenej kúpnu cenu 32.000,-€ neodovzdali a následne na základe predmetnej kúpnej zmluvy A. U. v doprovode otca F. U. požiadal v ten istý deň Správu katastra Partizánske o urýchlený prevod vlastníckeho práva k danej nehnuteľnosti, čím dosiahol zavkladovanie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti Správou katastra Partizánske dňa 15.08.2016 na svoju osobu, čím vyššie popísaným spoločným konaním spôsobili poškodenej I. Z. škodu vo výške 44.800,-€,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po jeho vyhlásení, teda včas - v zákonnej pätnásťdňovej lehote, podaným odvolaním napadol v neprospech oboch obžalovaných prokurátor pre nesprávnosť výroku o oslobodení obžalovaných, t. j. výrokov o vine a treste.

Prokurátor v písomnom odôvodnení odvolania poukazoval na to, že súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav veci a závery vykonaného dokazovania, keď tieto vyhodnotil jednostranne, pričom bezdôvodne sa priklonil k verzii obžalovaných a za základ svojho rozhodnutia nevzal celý komplex vykonaných dôkazov, ktoré vo svojom súhrne jednoznačne preukazujú spáchanie skutku obžalovanými F. U. a A. U.. Podľa prokurátora z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, ako aj v prípravnom konaní vyplynulo, že poškodená I. Z. nikdy svoj rodinný dom nemala v úmysle predať, pričom tiež dôrazne poprela, že by niekedy prevzala od obžalovaného A. U. sumu 32.000,- Eur v hotovosti, ako kúpnu cenu za dom. Produkované dôkazy pritom ani nepreukazovali, že by obžalovaný bol predmetnou sumou v čase údajného predaja disponoval. Svedkovia Z., U. st., U. ml., ktorí mali obžalovaným peniaze požičať, sú osobami s nízkym príjmom, ktoré im nedovoľujú nadobudnúť sumy, ktoré mali obžalovaným požičať a teda nevedeli dôveryhodne doložiť, že by disponovali takými sumami. Navyše vo výpovediach uvedených svedkov sa vyskytli rozpory nielen ohľadne možnosti nadobudnutia požičanej sumy, ale aj ohľadne jej údajného vrátenia obžalovaným A. U.. Skutočnosť, že žiadna suma nebola poškodenej vyplatená, ako aj to, že poškodená bola uvedená do omylu a podpísala kúpnu zmluvu v domnení, že podpisuje prevzatie pôžičky na splatenie svojich podlžností voči samospráve, je podporená aj výsledkami domovej prehliadky v mieste bydliska poškodenej, pri ktorej sa nenašli v dome žiadne peniaze. Poškodená pritom už v čase údajného predaja domu trpela duševnou poruchou - demenciou, čo bolo potvrdené nielen znaleckým posudkom znalca z odvetvia psychiatrie, ale aj svedeckými výpoveďami, z ktorých vyplynulo, že poškodená bola po úraze hlavy, ktorý sa jej stal krátko pred stíhaným skutkom a jej správanie sa výrazne zmenilo v smere psychického úpadku. Podľa prokurátora tak nie je potom pravdivé tvrdenie obžalovaných, že si v komunikácii s poškodenou nič nevšimli, že sa správala normálne, čím je zároveň i evidentné, že si ju obžalovaní zámerne vyhliadli a to pravdepodobne počas ošetrenia v nemocnici, keďže bolo preukázané, že obžalovaný F. U. bol na vyšetrení v nemocnici v ten istý deň a zhruba v rovnakom čase ako tam bola privezená aj poškodená I. Z.. Ďalej prokurátor namietol postup súdu, keď v otázke posudzovania nevyplatenej kúpnej ceny v sume 32.000,- Eur, ktorá je jednoznačne nižšia ako cena určená znaleckým posudkom, ale aj nižšia ako boli trhové ceny podobných nehnuteľností v danej lokalite a v danom čase, neposudzoval túto otázku v zmysle § 7 ods. 1 Tr. poriadku, keďže ohľadne toho, že obžalovaní nedisponovali touto kúpnou sumou tu existuje právoplatné rozhodnutie súdu (rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 16.01.2018, sp. zn. 5C/187/2016). S ohľadom na uvedené, okresný súd podľa prokurátora nevzal pri rozhodovaní na zreteľ vykonané dôkazy, ktoré vo svojom súhrne poukazujú na zrejmý úmysel obžalovaných podvodným konaním, využijúc evidentne zlý duševný stav poškodenej, dostať sa bez zaplatenia kúpnej ceny k nehnuteľnosti v centre mesta. Naopak, verziu obžalovaných nepotvrdzuje žiadny dôkaz vykonaný či už pred súdom alebo v prípravnom konaní, pričom celá ich obrana je postavená iba na spochybňovaní osoby poškodenej, ako aj jej rodiny, bez produkovania akýchkoľvek ďalších dôkazov, ktoré by vyvracali spáchanie skutku obžalovanými, tak ako bol popísaný v obžalobe. Záverom prokurátor preto navrhol odvolaciemu súdu, aby podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor nadriadenej krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v súlade s písomným odôvodneným odvolaním rovnako navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaní prostredníctvom svojho obhajcu na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v súlade s obhajobnými tvrdeniami prednesenými v priebehu konania na súde prvého stupňa poukázali na podľa nich dva podstatné a zásadné dôkazy v prejednávanej veci a to jednak rozsudok Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 5C/187/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/126/2018, ktorým bolo určené, že výlučným vlastníkom inkriminovaných nehnuteľností je poškodená I. Z. a tiež rozsudok Okresného súdu Revúca sp. zn. 5Ps/1/2017, ktorým bolo rozhodnuté o pozbavení spôsobilosti na právne úkony poškodenej I. Z.. Z tohto pohľadu je potrebné pri aplikovaní zásady „ultima ratio“ považovať napadnutý rozsudok za zákonný a správny a z tohto dôvodu preto navrhli odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na podklade podaného odvolania, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 20. februára 2020, vykonal dňa 09. júna 2020 verejné zasadnutie, na ktorom preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1

Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť prokurátorom napadnutého výroku rozsudku o oslobodení oboch obžalovaných spod obžaloby (o vine a treste), ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a tieto správne vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne tak, ako mu ukladajú ustanovenia § 2 ods. 10 a 12 Tr. por. a dospel ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom. Súd prvého stupňa svoje skutkové zistenia správne oprel o výpovede obžalovaných F. U. a A. U., o svedeckú výpoveď zaznamenanú na videozázname poškodenej I. Z., ako aj o výpovede svedkov H. Z. (syn poškodenej), A. W., A. G., L. N., M. G., A. Z., G. M., C. G., M. U., O. Z., L.. P. N., a aj o listinné dôkazy a znalecké posudky a to znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatrie O.. M. B. a znalca z odboru stavebníctva, odvetvia pozemné stavby - odhad hodnoty nehnuteľností L.. A. G., rozsudok Okresného súdu Revúca zo dňa 13.09.2017, sp. zn. 5Ps/1/2017, uznesenie Okresného súdu Partizánske zo dňa 26.09.2016, sp. zn. 3C/182/2016, správu Daňového úradu Trenčín, pobočka Partizánske, správu Okresného súdu Partizánske, katastrálny odbor, kúpnu zmluvu o predaji rodinného domu so súpis. číslom XXX na ul. T. v A., rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 16.01.2018 sp. zn. 5C/187/2016, návrh na vklad nehnuteľností, výpis z katastra nehnuteľností, rozhodnutie Okresného súdu Partizánske, katastrálny odbor č. vkladu V 1602/16, osvedčenie o živnostenskom oprávnení Okresného úradu Prievidza, správu Nemocnice na okraji mesta n.o. v Partizánskom, register trestov obžalovaného F. U. a A. U., na ktoré v napadnutom rozsudku poukázal. Na ich podklade dôvodne neakceptoval tvrdenia obsiahnuté v obžalobnom návrhu vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a právnym záverom uvedeným v napadnutom rozsudku. Tieto svoje skutkové zistenia a právne závery v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. vecne správne a veľmi podrobne odôvodnil v napadnutom rozsudku a pritom presvedčivo vysvetlil, o ktoré skutočnosti oprel svoje závery o oslobodení obidvoch obžalovaných spod obžaloby. Jeho rozhodnutie o oslobodení obžalovaných F. U. a A. U. spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por. pre skutok kvalifikovaný ako zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 221 ods.1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona v znení účinnom do 31.12.2016, z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal tento skutok a že by ho teda obžalovaní F. U. a A. U. spáchali, je založené na starostlivom vyhodnotení celého dokazovania a to spôsobom ako prikazuje ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. Úvahy a závery okresného súdu založené na zásadách logického konania a uvažovania sú vecne správne a odvolací súd sa s nimi stotožňuje.

Súd prvého stupňa na podklade vo veci vykonaných dôkazov, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku, správne zistil, že vykonané dôkazy pripúšťajú dve protichodné a navzájom sa vylučujúce verzie (možnosti) skutkového riešenia. Podľa jednej, prezentovanej obžalobou, sa mohol žalovaný skutok stať a mohli ho obžalovaní F. U. a A. U. spáchať spôsobom uvedeným v obžalobe. Avšak podľa druhej, prezentovanej obhajobnými tvrdeniami a výpoveďami oboch obžalovaných a veľmi podrobne vykonanými dôkazmi súdom prvého stupňa a z nich vyvodenými závermi okresného súdu, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku, sa skutok uvedený v obžalobnom návrhu nestal a obžalovaní ho teda nespáchali.

Vykonané dôkazy teda nielenže pripúšťajú dve protichodné a navzájom sa vylučujúce verzie (možnosti) skutkového riešenia, ale zároveň nepostačujú na to, aby bolo možné spoľahlivo vyvodiť jednoznačný a nepochybný záver o tejto podstatnej skutkovej otázke, teda o tom, ktorá z uvedených dvoch verzií (možností) zodpovedá skutočnosti. Záver o vine musí byť totiž založený na jednoznačne zistených a bezpečne preukázaných faktoch a nie na domnienkach založených na pravdepodobnosti, v danej veci konkrétne prezentovaných v písomnom odôvodnení odvolania prokurátora iným, pritom výlučne v neprospech obžalovaných hodnotením dôkazov, než aké urobil súd prvého stupňa. Takýto záver nemožno však vyvodiť len na podklade dôkazov, na ktoré poukazoval v odvolaní prokurátor, keď tieto dôkazy i ďalšie vo veci súdom prvého stupňa vykonané dôkazy a z nich predovšetkým obhajobné tvrdenia obžalovaných i dôkazy, na ktoré poukázal súd prvého stupňa, pripúšťajú aj druhú, protichodnú a vylučujúcu verziu (možnosť), podľa ktorej sa skutok uvedený v obžalobnom návrhu nestal a obžalovaní ho teda nespáchali. Dôkazy z prípravného konania i z hlavného pojednávania, na ktoré poukazoval v odvolaní prokurátor, umožňovali vyvodzovať len podozrenie, že žalovaný skutok sa mohol stať spôsobom uvedeným v obžalobnom návrhu a že ho obžalovaní mohli spáchať, ale zároveň, najmä keď vykonané dôkazy pripúšťajú záver aj o druhej možnosti skutkového riešenia, ktorá je pre oboch obžalovaných priaznivejšia a keď nevylučujú ich obhajobu, že nekonali spôsobom uvedeným v

obžalobnom návrhu a žalovaný skutok sa nestal, nepostačujú na jednoznačný a nepochybný záver o ich vine.

Zo zásady prezumpcie neviny uvedenej v § 2 ods. 4 Tr. por. vyplýva totiž nielen zásada „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obžalovaného), ale aj to, že obvinenému musí byť vina preukázaná. Vzhľadom na to, že nebolo možné jednoznačne a bez pochybností určiť, ktorá z dvoch možností skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, okresný súd správne zvolil tú, ktorá je pre obžalovaných priaznivejšia a podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oboch obžalovaných spod obžaloby oslobodil. Použitie zásady „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) vyplývajúcej z ustanovenia § 2 ods. 4 Tr. por prichádza do úvahy práve vtedy, keď pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o niektorej skutočnosti, trvajú, a tak je tomu aj v posudzovanom prípade, aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných a potrebných dôkazov na náležité zistenie skutkového stavu. Okresný súd takto postupoval, preto jeho záver o oslobodení obžalovaných F. U. a A. U. zodpovedá stavu veci a zákonu.

Odvolací súd po preskúmaní veci, vzhľadom na už uvedené dôvody, dospel k rovnakým skutkovým a právnym záverom ako súd prvého stupňa a osvojil si tiež dôvody a úvahy, ktorými okresný súd rozviedol a vysvetlil svoje zistenia a právne závery, preto odvolacie námietky prokurátora nepovažoval za dôvodné. Smerovali totiž vo svojej podstate len do hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré prokurátor navrhol vyhodnotiť inak, než ako to urobil okresný súd. V tomto smere treba uviesť, že každý orgán trestného konania hodnotí vykonané dôkazy podľa § 2 ods. 12 Tr. por. v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov a podľa vlastného vnútorného presvedčenia. Odvolací súd nemôže preto vstupovať do tohto hodnotenia dôkazov a nariadiť súdu nižšieho stupňa, k akým záverom má dospieť. Na základe týchto úvah možno potom vysloviť, že ak prvostupňový súd dospeje k určitému záveru a tento záver je výsledkom logického konania a uvažovania, nemožno mu potom vytknúť žiadne pochybenie. Tak je tomu aj v posudzovanej veci. Ako už bolo uvedené, súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku sa starostlivo a dôsledne zaoberal všetkými vo veci vykonanými dôkazmi a tieto správne a veľmi podrobne vyhodnotil podľa zásad uvedených v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. Jeho rozhodnutie je takto správne a v súlade so zákonom, lebo má dostatočnú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Krajský súd napokon len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku, alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o ňom a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v druhostupňovom konaní. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu a preto je nadbytočné, aby krajský súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. S právnymi námietkami prokurátora okresnej prokuratúry sa súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí veľmi podrobne, riadne a náležitým spôsobom vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na súde vyššieho stupňa.

Vzhľadom na už uvedené dôvody odvolací súd nepovažoval odvolacie námietky prokurátora za dôvodné, preto odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť n i e j e p r í p u s t n á .